

Savjeti za članice Hrvatske zajednice tehničke kulture

• **BONOVI ZA MOBILNE TELEFONE**

Bonovi za mobilne telefone osobama koji nisu u radnom odnosu strogo su zabranjeni prema uputama Državnog ureda za reviziju. Takvi troškovi mogu se riješiti na druge načine, primjerice, da se poveća iznos honorara ili da račun kupnje bona glasi na udruhu (R1) ili putem pretplate koja također glasi na udruhu.

• **ČLANSTVO U UDRUZI**

Članom udruge može postati svaka poslovno sposobna fizička i pravna osoba pod jednakim uvjetima. Članovi udruge mogu biti i osobe bez poslovne sposobnosti ili s ograničenom poslovnom sposobnošću. Udruga je dužna voditi popis svojih članova elektronički ili na drugi prikladan način. Popis članova sadrži podatke o: osobnom imenu ili nazivu, datumu rođenja, datumu pristupanja udruzi, kategoriji članstva, datumu prestanka članstva u udruzi.

Više: Fizičke osobe u neprofitnoj organizaciji

• **ČUVANJE POSLOVNIH KNJIGA, KNJIGOVODSTVENIH ISPRAVA I FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA**

- Trajno - isplatne liste, analitička evidencija o plaćama za koju se plaćaju obvezni doprinosi, glavna knjiga, dnevnik, Bilanca (BIL – NPF), račun prihoda i rashoda (PR-RAS-NPF), bilješke u financijske izvještaje
- Jedanaest godina - isprave na temelju kojih su podaci uneseni u dnevnik i glavnu knjigu, pomoćne knjige
- Sedam godina - isprave na temelju kojih su podaci uneseni u pomoćne knjige
- Do predaje financijskog izvještaja za isto razdoblje sljedeće godine - skraćeni račun prihoda i rashoda (za razdoblje 1. siječnja -31. ožujka. i od 1. siječnja - 30. rujna) i račun prihoda i rashoda (za razdoblje od 1. siječnja -30. lipnja) (S-PR-RAS-NPF).

Neprofitna organizacija može vođenje knjigovodstva povjeriti drugoj stručnoj pravnoj ili fizičkoj osobi, no odgovornost ostaje na neprofitnoj organizaciji.

• **DEVIZNA BLAGAJNA**

Temeljem Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija (NN, 10/2008), dopušteno je držanje devizne blagajne, ali se u deviznoj blagajni mogu držati određena sredstva samo za potrebe hitnih isplata u devizama te se za to mogu dignuti devize i položiti u deviznu blagajnu do 1.500 eura. Devize dignute za službeno putovanje na ime osobe koja putuje, ne mogu se vratiti u deviznu blagajnu u slučaju da su realni troškovi putovanja manji od dignutog iznosa, već se moraju položiti na devizni račun u banci.

• **DONACIJE**

Donacije su davanja u novcu ili naravi (stvarima) bez ikakve protučinidbe. Donacije bi trebale biti popraćene ugovorom o donaciji. Novčane donacije ne podliježu plaćanju poreza na dodatnu vrijednost. U slučaju da fizička osoba donira udruzi, potvrdu plaćanja donacije može priložiti uz svoju godišnju poreznu prijavu i ostvariti poreznu olakšicu.

U slučaju da tvrtka donira udruhu, sukladno Zakon o porezu na dobit umanjuje joj se porezna osnovica (za daljnje informacije, pogledajte: www.pu.mfin.hr; Zakon o porezu na dobit (NN, br. 127/00) i Pravilnik o porezu na dobit (NN, br. 54/01).

Postoje načini da se nekome nešto da neoporezivo, odnosno pokloni ili donira, ali isključivo prema određenim zakonskim propisima.

Prenosimo s internetske stranice Ministarstva financija:

Kad se donacija daje u novcu, dovoljno je da ovlašteno tijelo o tome donese odluku (uprava trgovačkog društva, poduzetnik pojedinac) i da se novčana sredstva uplate sa žiro-računa

darovatelja na žiro-račun ustanove, udruge ili druge organizacije kojoj je donacija namijenjena. Kad se donacija daje fizičkim osobama koje obavljaju djelatnost u skladu s posebnim propisima, npr. samostalnom umjetniku ili vrhunskom športašu, tada je također nužno odgovarajući iznos doznačiti na žiroračun fizičke osobe (ne u gotovini!).

Ako se donacija daje u dobrima ili uslugama, potrebno je da i davatelj i primatelj donacije o tome imaju vjerodostojne isprave (npr. zapisnik o preuzimanju robe, otpremnica i sl.). Tako npr. ako proizvođač voćnih sokova daje donaciju amaterskom športskom klubu u sokovima, nužno je da i proizvođač sokova i športski klub raspolažu ispravom koja sadrži podatke o vrsti, količini i cijeni darivanih predmeta.

Ako je davatelj donacije obveznik poreza na dodanu vrijednost i daje donaciju ili potporu u stvarima ili uslugama koje podliježu oporezivanju porezom na dodanu vrijednost, tada je obavezan platiti porez na dodanu vrijednost na darivane predmete ili usluge. Pri tome mu je i obračunati porez na dodanu vrijednost, zajedno s vrijednošću darivanih predmeta ili usluga, porezno dopustivi rashod pri utvrđivanju osnovice poreza na dobit, a do visine 2% ukupnog prihoda prethodne godine.

Obveza obračunavanja poreza na dodanu vrijednost ovisi o tome je li isporučitelj dobra ili usluge porezni obveznik PDV-a i o tome je li riječ o isporuci dobra odnosno usluge koja se po hrvatskim propisima oporezuje porezom na dodanu vrijednost.

1. primjer - Trgovačko društvo obveznik PDV-a koje daruje odjevne predmete humanitarnoj organizaciji dužno je na tržišnu vrijednost darivanih predmeta obračunati porez na dodanu vrijednost, a ukupni iznos koji predstavlja vrijednost predmeta zajedno s obračunatim porezom na dodanu vrijednost, porezno je dopustivi rashod do propisanih iznosa,
2. primjer - Trgovačko društvo koje humanitarnoj organizaciji daruje kruh, mlijeko, lijekove i ortopedska pomagala s posebne liste lijekova i ortopedskih pomagala Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, na tu isporuku ne obračunava porez na dodanu vrijednost jer se radi o proizvodima koji se u Republici Hrvatskoj oporezuju nultom stopom PDV-a,
3. primjer - Banka daruje trenirke, tenisice i drugu sportsku opremu sportskom klubu; na vrijednost darivanih stvari banka ne obračunava porez na dodanu vrijednost ako pri nabavi tih dobara nije koristila ulazni pretporez.

Više: Evidencija prihoda po posebnim propisima iz javnih izvora i od transfera, Izvještavanje udruga koje primaju donacije iz javnih izvora, Knjigovodstvo i računovodstvo udruge

• **EVIDENCIJA O RADNOM VREMENU**

Obveza udruge je vođenja evidencija o radnom vremenu. Više informacija dostupno je na donjem dijelu stranice <http://www.hztk.hr/savjeti-za-clanice-hztk/>.

• **EVIDENCIJA PRIHODA PO POSEBNIM PROPISIMA IZ JAVNIH IZVORA I OD TRANSFERA (donacije)**

Udruge (primjerice zajednice tehničke kulture) transferom nazivaju prijenose sredstava nižim organizacijskim jedinicama koje su njihove članice za financiranje programa tehničke kulture.

Od 1. siječnja 2014. u Računski plan uvode se nove skupine, podskupine i odjeljci računa koji se odnose na prihode (skupina računa 37) i rashode - nekadašnje transfere tj. prijenose (skupina računa 47) koje jedna neprofitna organizacija (primjerice zajednica tehničke kulture ili nacionalni savez tehničke kulture) ostvari s drugom, povezanom neprofitnom organizacijom koja je samostalna pravna osoba (udruga), dakle sa udrugom koja je njezina članica.

- Skupina računa 37 – Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija (371) obuhvaća tekuće (3711) i/ili kapitalne prijenose (3721) koje neprofitna organizacija ostvari od drugih neprofitnih organizacija s kojima je povezana osnivačkim, odnosno drugim općim aktima.«.
- Skupina računa 47 - Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija (471) dijele se na tekuće (4711) i kapitalne rashode (4721) koje neprofitna organizacija ostvari od drugih neprofitnih organizacija s kojima je povezana osnivačkim, odnosno drugim općim aktima.

Prema preporuci Ministarstva financija, gradovi i županije koje financiraju udruge i ZTK-e te ih posebno ih navode u svom proračunu, trebaju pisati „donacija“, a ne dijeliti donaciju na plaće, programe i materijalne troškove i sl.

- **FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI**

Financijski izvještaji jesu: bilanca, račun prihoda i rashoda i bilješke uz financijske izvještaje. Bilanca, račun prihoda i rashoda i bilješke sastavljaju se za poslovnu godinu koja je izjednačena s kalendarskom godinom. Račun prihoda i rashoda sastavlja se i za razdoblje 1. siječnja do 30. lipnja.

Ako je vrijednost imovine udruge uzastopno u prethodne tri godine manja od 230.000,00 kuna na razini godine i godišnji prihod uzastopno u prethodne tri godine manji od 230.000,00 kuna na razini godine, neprofitna organizacija nije u obvezi vođenja dvojnog knjigovodstva i sastavljanja te predaje financijskih izvještaja. Ipak, preporuka je da sve udruge vode dvojno knjigovodstvo bez obzira na veličinu udruge i datum osnivanja.

Neprofitne organizacije osnovane nakon 1. siječnja 2009. dužne su voditi knjigovodstvo i sastavljati te predavati financijske izvještaje sljedeće tri godine neovisno o visini prihoda i imovine.

Sredstva koje udruga prima iz lokalnog (regionalnog) proračuna vode se prema propisima koji vrijede za računovodstvo neprofitnih organizacija.

- **FINANCIJSKI PLANOVI**

Financijski planovi udruga trebali bi biti realni, a u slučaju većih odstupanja tijekom godine, preporuča se napraviti rebalans financijskog plana.

- **FISKALIZACIJA**

Na temelju Zakona o fiskalizaciji, obveznikom fiskalizacije smatra se:

- 1) fizička osoba obveznik poreza na dohodak po osnovi samostalne djelatnosti iz čl. 18. Zakona o porezu na dohodak;
- 2) pravna i fizička osoba koja se smatra obveznikom poreza na dobit prema čl. 2. Zakona o porezu na dobit (*Više: Porez na dobit*)

- **FIZIČKE OSOBE U NEPROFITNOJ ORGANIZACIJI**

Fizičke osobe u udruzi mogu biti: radnici u radnom odnosu u neprofitnoj organizaciji, članovi (osnivači i osobe koje naknadno postanu članovi), članovi upravnih tijela organizacije, volonteri i vanjski suradnici.

Više: Volonteri udruga, Zaposlenici udruga

- **GOSPODARSKA DJELATNOST UDRUGA I DRUGIH NEPROFITNIH OSOBA**

Iako se udruge primarno osnivaju u svrhu ostvarivanja neprofitnih ciljeva, to ne znači da ne mogu stjecati prihod u skladu sa svojim statutom te općim i posebnim propisima koji vrijede za pojedinu djelatnost. Neprofitne organizacije ne ostvaruju dobit, već višak prihoda koji se koristi za djelatnost za koju su osnovane i koja je navedena u njihovom Statutu.

Kad udruga obavlja neku gospodarsku djelatnost obvezna je, kao i svaki drugi poslovni subjekt, pridržavati se posebnih propisa koji uređuju predmetnu djelatnost.

Na primjer udruge mogu obavljati djelatnost trgovine i to isključivo ako se radi o vlastitim proizvodima i o prodaji na malo izvan prodavaonica te se pridržavati propisa koji uređuju uvjete i način obavljanja trgovine, mjesta prodaje proizvoda, označavanja proizvoda, isticanja cijene i ostale obaveze glede zaštite potrošača.

Udruge koje izdaju časopise obvezuju propisi o izdavačkoj djelatnosti, a udruge koje imaju ugostiteljske objekte obvezuju propisi koji uređuju uvjete pod kojima se može obavljati ugostiteljska djelatnost.

U skladu sa Zakonom o pružanju usluga u turizmu (NN, br. 68/07 i 88/10), udruge mogu organizirati uslugu u turizmu (putovanja) isključivo za svoje članove u trajanju do dva dana, uključujući najviše jedno noćenje. U pravilu se radi o izletima koji su besplatni ili članovi plaćaju određeni iznos kotizacije koji pokriva stvarni trošak organizacije izleta. Turistički paket aranžman udruge mogu organizirati povremeno i bez svrhe stjecanja dobiti ako se na taj način ostvaruju

ciljevi i zadaci propisani statutom udruge. Ovakvi aranžmani organiziraju se bez promidžbe i uz prijavu nadležnoj inspekciji.

Više: Prihodi i gospodarska djelatnost udruga, Vlastita sredstva udruga, Novčana sredstva udruga

• IMOVINA UDRUGE

Imovinu udruge čine: novčana sredstva, njene pokretne i nepokretne stvari, te druga imovinska prava. Kad udruga prestane postojati, njena se imovina, nakon namirenja vjerovnika i troškova sudskog i drugih postupaka, predaje pravnoj ili fizičkoj osobi koja je određena u statutu udruge.

Ako udruga nije u svom statutu odredila kome će pripasti njezina imovina, onda preostalu imovinu stječe jedinica lokalne samouprave na čijem je području sjedište udruge.

Više: Male udruge i vrijednost imovine

• INVENTURA

Inventura je obveza usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem. Udruga treba odrediti popisno povjerenstvo i donijeti odluku o provođenju popisa. Popisno povjerenstvo nakon obavljenog popisa daje izvještaj o stanju i daje prijedloge za otpise, uništenja, isknjiženja i slično... U knjigovodstvu se provode knjiženja na temelju tih odluka.

• IZVJEŠTAVANJE UDRUGA KOJE PRIMAJU DONACIJE IZ JAVNIH IZVORA (= državnog ili lokalnog/regionalnog proračuna)

Obaveza je udruga dostava pisanog izvještaja za sve donacije primljene iz javnih izvora, jer se radi o pravdanju namjenski korištenih sredstava. Za donacije iznad 20.000,00 kn, donator ima pravo napraviti nadzor bilo kada bez najave.

Više: Donacije

• KNJIGOVODSTVO I RAČUNOVODSTVO UDRUGE

Neprofitne organizacije mogu vođenje knjigovodstva povjeriti drugoj stručnoj pravnoj ili fizičkoj osobi, no odgovornost ostaje na neprofitnoj organizaciji.

Sredstva koje udruga prima iz lokalnog (regionalnog) proračuna vode se prema propisima koji vrijede za računovodstvo neprofitnih organizacija.

Više: Male udruge i vrijednost imovine

• LIKVIDACIJA UDRUGE

Ako je imovina udruge dovoljna da se u cijelosti namire svi vjerovnici udruge, provest će se likvidacijski postupak. U tom se slučaju odlukom nadležnog tijela udruge o prestanku postojanja udruge određuje: način provođenja likvidacijskog postupka, osoba ovlaštena za provedbu likvidacije (likvidator), visina naknade za likvidatora i način izvješćivanja nadležnog tijela udruge o provođenju postupka likvidacije. Nakon raspodjele imovine udruge, ured državne uprave donosi rješenje o prestanku udruge i udrugu briše iz Registra udruga.

• MALE UDRUGE I VRIJEDNOST IMOVINE

Vrijednost imovine utvrđuje se na posljednji dan kalendarske godine za koju se sastavljaju financijski izvještaji. Imovinu čine financijska i nefinancijska imovina. Prilikom utvrđivanja vrijednosti imovine na kraju godine uzima se neotpisana vrijednost (nabavna umanjena za ispravak).

Ako je vrijednost imovine udruge uzastopno u prethodne tri godine manja od 230.000,00 kuna na razini godine i godišnji prihod uzastopno u prethodne tri godine manji od 230.000,00 kuna na razini godine, neprofitna organizacija nije u obvezi vođenja dvojnog knjigovodstva i sastavljanja te predaje financijskih izvještaja. Međutim, udruge koje su osnovane nakon 1. siječnja 2009. dužne su voditi knjigovodstvo i sastavljati te predavati financijske izvještaje sljedeće tri godine neovisno o visini prihoda i imovine.

Preporuka je da sve udruge vode dvojno knjigovodstvo bez obzira na veličinu udruge i datum osnivanja.

• MINIMALNA PLAĆA ZA 2014. GODINU

Propisana je nova visina minimalne plaće u bruto iznosu od 3.017,61 kn (Uredba o visini minimalne plaće, NN, 156/2013). Visina minimalne plaće primjenjuje se za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2014. godine, pa će se primjenjivati na plaću koja se odnosi na mjesec siječanj

2014. (isplata u veljači). Podsjećamo da je minimalna plaća najniži mjesečni iznos bruto plaće koji radniku pripada za rad u punom vremenu.

- **NABAVA I AMORTIZACIJA**

Umjesto nekadašnjeg iskazivanja planiranog troška nabave za osnovna sredstva i opremu u financijskom planu, od 2008. godine se planira trošak amortizacije za sljedeće razdoblje (1 – 5 godina). Primjerice, ako se u tekućoj godini kupi roba u iznosu od 50.000,00 do 100.000,00 kn, postojat će odljev sa žiro-računa, ali neće biti troška, jer će se taj trošak evidentirati u sljedećih 1-5 godina kroz amortizaciju. Ovisno o propisanoj stopi otpisa, planirat će se trošak za to razdoblje, a da neće biti *odljeva* sa žiro-računa.

Stope amortizacije dostupne su na internetskim stranicama Ministarstva financija: <http://www.mfin.hr/adminmax/docs/Amortizacija.xls>

- **NAKNADE ZAPOSLENICIMA UDRUGE**

Izvršni odbor nacionalnih saveza tehničke kulture i ZTK, tj. svih udruga koje nisu svrstane u javne službenike i namještenike pa nisu potpisnici Kolektivnog ugovora i nemaju akta (primjerice pravilnika) temeljem kojeg mogu isplaćivati naknade radnicima (regres, Božićnicu, prijevoz, otpremninu itd), treba donijeti odluku da se te naknade isplaćuju radnicima do visine neoporezivih sredstava sukladno Pravilniku o porezu na dohodak.

Božićnica, regres, troškovi prijevoza na posao do visine troškova javnog prijevoza... nisu obaveza poslodavca i neoporezivi su (do zakonski određenih iznosa), a trebali bi biti naznačeni u ugovoru o radu.

- **NOVČANA SREDSTVA UDRUGE**

Novčana sredstva udruga može steći: uplatom članarine, dobrovoljnim prilozima i darovima, obavljanjem njenih djelatnosti, dotacijama iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te fondova i iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

Više: Gospodarska djelatnost udruga, Prihodi i gospodarska djelatnost udruga, Vlastita sredstva udruga

- **PLAĆANJE GOTOVINOM**

Plaćanja gotovim novcem može biti prema drugoj pravnoj osobi – do 105.000,00 kn za rezidente, do 15.000,00 € za nerezidente.

- **PLAĆA U POREZNOM SMISLU, DOPRINOSI ZA ZAPOSLENIKE**

Plaća može biti a) plaća u novcu; b) plaća u naravi (kamate niže od 3% godišnje, korištenje službenog automobila u privatne svrhe, primici ostvareni u dobrima i uslugama bez naknade ili uz djelomičnu naknadu, te raznim darovima i ugošćenjima, ostali primici u svezi i po osnovi nesamostalnog rada koji se daju u naravi); c) naknade, nagrade i potpore koje se isplaćuju u svotama iznad neoporezivih iznosa.

Obavezni doprinosi za radnike u radnom odnosu su: a) iz plaće: mirovinsko osiguranje – 20% ili 15% + 5%; b) na plaću: zdravstvo – 13% (od 1. svibnja 2012.), ozljede na radu – 0,5%, zapošljavanje – 1,7% ili 1,6% + 0,1%, 1,6% + 0,2%. Doprinos za zapošljavanje invalida – prema broju radnika na dan 31. 12. prethodne godine: do 19 radnika: 1,7%; za 20 i više radnika: 1,6% + 0,1% ili 1,6% + 0,2%.

Poslodavci koji zaposle radnika kojem je to prvo zaposlenje, oslobođeni su plaćanja svih doprinosa na plaću u trajanju od jedne godine (15,2%). Uvjet za to je da osoba nema evidentiran staž po osnovi radnog odnosa ili samostalnog obavljanja djelatnosti, a dokaz se dobiva od HZMO. Kad se 12 mjeseci od prvog zaposlenja navršava u toku mjeseca, doprinosi se obračunavaju odvojeno.

- **POREZ NA DOBIT, ULAZAK U SUSTAV PDV-a**

U principu, neprofitne organizacije nisu obveznici poreza na dobit. Međutim, ako udruge obavljaju kontinuiranu gospodarsku djelatnost, a neoporezivanje te djelatnosti bi dovelo do stjecanja neopravdanih povlastica na tržištu Porezna uprava na vlastitu inicijativu ili na prijedlog drugih poreznih obveznika ili druge zainteresirane osobe može izdati rješenje kojim će utvrditi da su navedene pravne osobe obveznici poreza na dobit samo za tu gospodarsku djelatnost. Tada za

dio poslovanja koji se odnose na gospodarsku djelatnost na kraju godine nadležnoj ispostavi Porezne uprave podnosi se prijava poreza na dobit. Osnovica za oporezivanje porezom na dobit je dobit ostvarena u skladu sa računovodstvenim propisima, umanjena i uvećana za propisana umanjena i uvećanja po Zakonu o porezu na dobit.

U slučaju da isporuke **oporezivanih** dobara i usluga udruge u prethodnoj godini (za 2013. - gleda se 2012. godina) premaše 230.000,00 kuna, obveza je udruge „po sili zakona“ upisati se u sustav PDV-a i upisuje se u registar poreznih obveznika u nadležnoj ispostavi Porezne uprave (najbolje je pričekati rješenje Porezne uprave). Obveza prijave u registar obveznika PDV-a je najkasnije do 15. siječnja sljedeće godine.

Prihod od donacija, dotacija, članarina (bez pružanja dobara ili usluga i prema određenim transparentnim kriterijima), doprinosa i sličnog ne podliježe oporezivanju porezom na dobit ako služi za namjene za koje je neprofitna organizacija osnovana. Isto tako, u dobra i usluge zbog kojih bi udruga trebala ući u registar poreznih obveznika ne ulazi prodaja dugotrajne imovine (nekretnine, opreme, namještaja i sl.)

Više: [Prihodi i gospodarska djelatnost udruga](#), [Gospodarska djelatnost udruga](#)

• **POTICANJE ZAPOSŁJAVANJA**

Poslodavac je oslobođen plaćanja doprinosa na plaću (15,2% na bruto plaću). 2 godine ako zaposli a) nezaposlenu osobu bez radnog iskustva u zvanju za koje se obrazovala - osoba koja se u evidenciji nezaposlenih vodi duže od 30 dana i nema više od 1 godine mirovinskog staža u zvanju za koje se školovala (može imati više od 1 godine, ali ne u zvanju za koje se školovala) i b) dugotrajnu nezaposlenu osobu – osobu koja se kao nezaposlena vodi u evidenciji neprekidno duže od 2 godine, bez obzira ima li evidentiran staž u mirovinskom osiguranju.

• **PRESTANAK POSTOJANJA UDRUGE**

Razlozi za prestanak postojanja udruge su: odluka nadležnog tijela udruge o prestanku postojanja udruge, prestanak djelovanja udruge, pravomoćna odluka suda kojom je zabranjeno djelovanje udruge i stečaj. Smatra se da je udruga prestala djelovati: ako se broj članova udruge smanji ispod broja određenog za osnivanje udruge, tj. ako se broj članova udruge smanji ispod tri člana ili ako je proteklo dvostruko više vremena od vremena predviđenog statutom za održavanje sjednice skupštine, a ona nije održana. Ured državne uprave će rješenjem utvrditi da je udruga prestala postojati.

• **PRESTANAK RADA UDRUGE ZBOG NEODRŽAVANJA SKUPŠTINE**

Ako je proteklo dvostruko više vremena od vremena koje je statutom predviđeno za održavanje sjednice skupštine, a ona nije održana, smatra se da je udruga prestala djelovati.

• **PRIHODI I GOSPODARSKA DJELATNOST UDRUGA, ULAZAK U SUSTAV PDV-a**

Prihodi udruge klasificiraju se na sljedeće skupine računa: Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga, Prihodi od članarina i članskih doprinosa, Prihodi po posebnim propisima (primjerice u skladu sa Zakonom o tehničkoj kulturi te drugim propisima iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili koje ostvaruju u skladu sa zakonima i drugim propisima od pravnih i/ili fizičkih osoba), Prihodi od imovine, Prihodi od donacija (novčana sredstva koja udruga dobije bez obveze vraćanja).

U slučaju da isporuke oporezivanih dobara i usluga udruge u prethodnoj godini (za 2013. - gleda se 2012. godina) premaše 230.000,00 kuna obveza je udruge upisati se u sustav PDV-a i upisuje se u registar poreznih obveznika u nadležnoj ispostavi Porezne uprave (najbolje je pričekati rješenje Porezne uprave). Obveza prijave u registar obveznika PDV-a je najkasnije do 15. siječnja sljedeće godine.

Međusobne isporuke i usluge između više članica jednog saveza uključuju se u ukupnu vrijednost isporuka, a donacije i članarine su isključene.

Više: [Porez na dobit](#)

- **PRIJAVNICA za sudjelovanje u radionicama i drugim aktivnostima udruga tehničke kulture - preporuka HZTK-e**

Više na stranici <http://www.hztk.hr/savjeti-za-clanice-hztk/>.

- **PROMJENA PODATAKA UDRUGE**

Udruga je tijekom svog djelovanja dužna prijaviti i sve promjene relevantnih podataka. Prijavljuju se promjene: statuta, naziva, skraćenog naziva, adrese sjedišta, osoba ovlaštenih za zastupanje i prestanak udruge.

Više: Registar udruga i Registar neprofitnih organizacija

- **PRORAČUNSKI KORISNICI**

Samo one pravne osobe koje su na Popisu proračunskih korisnika državnog proračuna i jedinica lokalne (regionalne) samouprave su proračunski korisnici. Popis (tablica po županijama) se može preuzeti s internetske stranice Ministarstva financija (izbornik: Proračunsko računovodstvo): <http://www.mfin.hr/hr/proracunsko-racunovodstvo>. Proračunski korisnici vode proračunsko računovodstvo. Ministarstvo financija radi popis proračunskih korisnika svake godine krajem svibnja.

Hrvatska zajednica tehničke kulture nije proračunski korisnik, a u pravilu ZTK također nisu proračunski korisnici.

- **RAD BEZ ZASNIVANJA RADNOG ODNOSA temeljem Ugovora o djelu, studentskog ili autorskog ugovora**

Članovi radnih tijela udruge ili osobe koje obavljaju povremeni rad u udruzi iako nisu u radnom odnosu, mogu za svoj rad dobiti naknadu (honorar) i ta je naknada oporeziva.

Za rad bez naknade, udruga može neoporezivo platiti volonteru koji službeno putuje za potrebe udruge troškove prijevoza, dnevnice i noćenja na službenom putovanju te troškove dolaska i odlaska na posao u visini troškova javnog prijevoza.

Ako neka osoba dobije naknadu (honorar), njezini putni troškovi su uključeni u taj honorar, a troškovi smještaja mogu biti neoporezivi ako račun za smještaj glasi na udrugu.

Jednokratni, samostalni poslovi koje imaju ograničeno trajanje, daju konačno djelo u zadanom roku i ne provode se u prostoru i na opremi udruge, najčešće se isplaćuju temeljem **Ugovora o djelu**. Ugovor o djelu nije i ne smije biti zamjena za Ugovor o radu na određeno vrijeme, a ukoliko je udruzi potreban radnik na samo nekoliko mjeseci trebalo bi ga zaposliti na određeno vrijeme. Ugovorom o djelu definira se naknada za određeni posao u određenom vremenu. Iznos obveznih doprinosa (mirovinsko osiguranje: 20% ili 15% + 5%; i zdravstveno osiguranje – 15%), poreza i prireza koje udruga treba platiti je otprilike isti kao i neto iznos koji će biti isplaćen radniku.

Ako inspektori rada zateknu umirovljenika ili bilo koju drugu osobu u udruzi da nešto radi bez ugovora o radu ili djelu, zatvorit će udrugu na 30 dana.

Od obaveze plaćanja doprinosa oslobođeni su: autorske naknade, djela autora koji imaju status samostalnih umjetnika (uz priloženu potvrdu), primici umirovljenika, sportaši i novinari koji su po tom osnovu osigurani.

Autorske naknade (honorar) su primici ostvareni temeljem Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima. Autorsko djelo je originalna, samostalna, intelektualna tvorevina iz književnoga, znanstvenog i umjetničkog područja koja ima individualni karakter, bez obzira na način i oblik izražavanja, vrstu, vrijednost ili namjenu. Tu spadaju pisana djela, govorna djela, računalni programi, dizajn, fotografsko djelo, prijevod, lektura, djela arhitekture, prikazi znanstvene ili tehničke prirode kao što su crteži, planovi skice, tablice i dr. Autorsko djelo trebalo bi biti nešto novo. Autorski ugovor mora biti sklopljen u pisanom obliku i mora biti isplaćen na žiro-račun. U ugovoru navesti što je predmet ugovora (naziv autorskog djela), način korištenja autorskog djela, iznos, način plaćanja i rokovi plaćanja naknade za isporučeno autorsko djelo. Davanja na autorsku naknadu (porez i prirez) snosi udruga.

- **RAČUNI UDRUGE, IZDAVANJE RAČUNA AKO UDRUGA NIJE U SUSTAVU PDV-a**

Svi ulazni računi udruge moraju biti čuvani kao originali, a ne preslike te trebaju glasiti na udrugu (R), a ne privatnu osobu, jer u protivnom neće moći biti prihvaćeni.

Udruga izdaje račun (R) bez oznaka R1 ili R2.

Kada su u pitanju troškovi po računima za reprezentaciju, u obrazloženju istih treba navesti kojeg poslovnog partnera se ugostilo (to napisati na račun), a ako se kupuju kava i sokovi onda na računu treba upisati: razni partneri.

Troškovi aparata za vodu ne trebaju se prikazivati kao troškovi reprezentacije, nego kao troškovi vode.

Sve pravne osobe koje nisu obveznici poreza na dodanu vrijednost moraju na računu naznačiti da nisu u sustavu PDV-a. Napomena na računu može glasiti: „PDV nije obračunat temeljem članka 90., stavka 2. Zakona o PDV-u“ ili „Oslobođeno PDV-a po članku 90., st. 2. Zakona o PDV-u.“

Više: Prihodi i gospodarska djelatnost udruga

• **REGISTAR NEPROFITNIH ORGANIZACIJA**

Neprofitne organizacije u Republici Hrvatskoj (udruge i njihovi savezi, strane udruge, zaklade, fondacije, ustanove, političke stranke, komore, sindikati, vjerske i druge zajednice i sve druge pravne osobe kojima temeljni cilj osnivanja i djelovanja nije stjecanje dobiti/profita i za koje iz posebnih propisa proizlazi da su neprofitne organizacije) dužne su se, putem RNO obrasca, upisati u Registar neprofitnih organizacija (u daljnjem tekstu Registar). Navedeni Registar ustrojava i vodi Ministarstvo financija. Pretraživanje neprofitnih organizacija u Registru moguće je na stranicama: <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/>.

Ministarstvo financija ne izdaje posebne potvrde o upisu u Registar neprofitnih organizacija. Potvrdu čini izlistana (isprintana) stranica Registra s podacima o neprofitnoj organizaciji dobivena nakon pretrage Registra.

Ministarstvo financija je na svojim internetskim stranicama otvorilo stranicu za neprofitne organizacije: <http://www.mfin.hr/hr/neprofitno-racunovodstvo>.

• **REGISTAR UDRUGA**

Udruge se upisuju se u Registar udruga Republike Hrvatske koji vode uredi državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave i Gradski ured za opću upravu Grada Zagreba kojima se, prema sjedištu udruge, podnosi zahtjev za upis u Registar. Zahtjev se podnosi u roku od 3 mjeseca od dana donošenja odluke o pokretanju postupka za upis udruge u Registar. O upisu udruge u Registar nadležni ured državne uprave donosi rješenje.

Osoba ovlaštena za zastupanje udruge dužna je nadležnom uredu državne uprave podnijeti zahtjev za upis promjena statuta, naziva, adrese sjedišta, osoba ovlaštenih za zastupanje i prestanka udruge (obrazac RNO-P).

Obrasce koji su potrebni za upis u Registar udruga i promjene u Registru, možete preuzeti s internetskih stranica Ministarstva uprave: <http://www.uprava.hr/default.aspx?id=12020>

• **SITNI INVENTAR**

Alat, materijal i oprema u pojedinačnoj nabavnoj vrijednosti do 3.500,00 kn tretirat će se kao sitni inventar i nakon godinu dana može se jednokratno otpisati.

• **SLUŽBENA PUTOVANJA**

Putni troškovi mogu se neoporezivo nadoknađivati osobama koje su u udruzi u radnom odnosu ili koje ne primaju nikakvu naknadu u udruzi, dakle volontiraju.

Putni troškovi isplaćuju se na temelju ispravno popunjenog putnog naloga koji je odobrila ovlaštena osoba udruge i priloženih isprava kojima se dokazuju izdaci navedeni u putnom nalogu (račun za smještaj, cestarinu, mostarinu, tunelarina, trajekt, preslike ili potvrde putnih karata i drugo).

Dopuštena dnevnicu u zemlji za putovanje u udaljenosti od najmanje 30 km iznosi 170,00 kn za putovanje više od 12 sati, dok neoporeziva dnevnicu za putovanje u trajanju od 8 do 12 sati iznosi 85,00 kuna dnevno.

Troškovi lokalnog javnog prijevoza pokrivaju se iz dnevnica.

Troškovi taksija i parkinga, uz odgovarajući račun, se priznaju kao neoporezivi.

Neoporezivi su samo neki troškovi službenih putovanja osoba koje nisu u radnom odnosu, a primaju naknadu (honorar) i to troškovi smještaja na službenom putovanju isključivo uz uvjet je da računi za prijevoz i računi za noćenje glase na udrugu.

Oporeziva (drugi dohodak) su službena putovanja osoba koje nisu u radnom odnosu, a primaju naknadu kako slijedi: dnevnicu, upotreba privatnog automobila u službene svrhe te troškovi javnog prijevoza i noćenja, ako računi ne glase na udrugu.

- **SKUPŠTINA I DRUGA TIJELA UPRAVLJANJA UDRUGE**

Skupština udruge je najviše tijelo. Statutom udruge za skupštinu se može utvrditi i drukčiji naziv. Pored skupštine, statutom udruge mogu se ustanoviti i druga tijela (upravni odbor, izvršni odbor, sud časti, predsjedništvo i sl.).

Udruga je dužna redovito održavati sjednice svoje skupštine. Ako je proteklo dvostruko više vremena od vremena koje je statutom predviđeno za održavanje sjednice skupštine, a ona nije održana, smatra se da je udruga prestala djelovati.

- **SPONZORSTVO**

Sponzorstvo, za razliku od donacije, predstavlja isporuku (davanje novca, stvari ili usluga) za protučinidbu reklame pa bi za sponzorstvo trebalo potpisati ugovor. Trošak sponzorstva knjiži se kod sponzora kao trošak promidžbe (reklame), a tvrtkama se ti troškovi priznaju kao rashodi za reklamu te zbog toga tvrtka plaća manju porez na dobit.

Kada se izvrši reklamiranje sponzora udruga mora izdati račun (bez obzira je li udruga obveznik PDV-a ili ne) sa sljedećim elementima: broj i datum izdavanja računa (IBAN), naziv, adresa i OIB udruge, naziv, adresa i OIB sponzora, vrsta i količina obavljenih usluga, datum obavljene promidžbe sponzora, iznos naknade za promidžbu sponzora bez PDV-a i poziv na zakonsku odredbu prema kojoj nije obračunat PDV („PDV nije obračunat sukladno čl. 90., st. 2. Zakona o PDV-u“). Ako je udruga obveznik PDV-a ispostaviti će račun kakav inače dostavlja za svoje oporezive isporuke.

Ako sponzoriranje ne uključuje davanje novca, već stvari ili usluge, onda udruga predaje sponzoru račun za uslugu reklamiranja, sponzor ispostavlja račun za dostavljene stvari ili obavljene usluge, a na kraju udruga i sponzor rade izjavu o kompenzaciji (prijebu).

Kao dokaz da su određene stvari, oprema i sl. predane udruzi, udruga i sponzor potpisuju otpremnicu.

- **STATUT I DRUGI AKTI UDRUGE**

Statut je temeljni opći akt udruge, a udruga ga donosi na osnivačkoj skupštini. Udruga ne mora imati druge opće akte, ali ako ih ima, moraju biti usklađeni sa statutom. Obavezni dijelovi statuta su navedeni u Zakonu o udrugama.

- **TROŠKOVI RADA ZAPOSLENIKA**

Struktura troškova rada je sljedeća: doprinosi iz plaće + porez na dohodak i prirez + neto plaća = BRUTO PLAĆA + doprinosi na plaću = UKUPNI TROŠAK POSLODAVCA ZA PLAĆE.

Obrazac OP (obračun plaće) treba dati radniku koji treba potpisati njegov primitak, jer su kazne velike (od 60.000,00 do 100.000,00 kn) ako poslodavac nije predao radniku.

Više: Poticanje zapošljavanja

- **VLASTITA SREDSTVA UDRUGA**

Ako udruga donacijama ne dobiva dovoljno novaca za provedbu programa i isplatu plaća, naknada i slično, može pokriti te troškove iz vlastitih sredstava. Udruga samostalno raspolaže vlastitim sredstvima u skladu sa svojim statutom i zakonom.

Više: Donacije, Gospodarska djelatnost udruge, Porez na dobit, Prihodi i gospodarska djelatnost udruge

- **VOLONTERI UDRUGA**

Volontiranjem se, u smislu Zakona o volonterstvu (NN, br. 58/07 i 22/13), smatra dobrovoljno ulaganje osobnog vremena, truda, znanja i vještina kojima se obavljaju usluge ili aktivnosti za dobrobit druge osobe ili za opću dobrobit, a obavljaju ih osobe na način predviđen ovim Zakonom, bez postojanja uvjeta isplate novčane nagrade ili potraživanja druge imovinske koristi za obavljeno volontiranje. Volonterski rad treba jasno razlikovati od bilo kakvog drugog rada koji ima obilježje

radnog odnosa ili stručnog osposobljavanja za rad. Više o volonterstvu možete pogledati na stranicama <http://www.volontiram-hrvatska.hr/>.

Volonter može biti punoljetna fizička osoba, maloljetna fizička osoba s navršениh 15 godina ili starija maloljetna fizička osoba.

Udruge mogu biti organizatori volontiranja. Volonterski rad u udrugama tehničke kulture, ZTK ili nacionalnim savezima, koji bi trebalo pratiti i bilježiti, su aktivnosti koje pružaju dodatnu vrijednost lokalnoj zajednici, primjerice obuka učenika ili odraslih osoba, organiziranje smotra i natjecanja ili sudjelovanje u njima bez primanja ikakve novčane ili druge naknade.

Izdaci volontera koje udruge mogu evidentirati kao rashode na računima razreda 4 su: radna odjeća, oprema, putovanje, smještaj i prehrana volontera, izdaci za životinje koje sudjeluju u aktivnostima volontiranja, za medicinske usluge i cjepiva, obuku volontera, džeparac za putovanja (uz uvjet da iznos ne iznosi džeparca ne prelazi iznos dnevnica za državne službenike), za pribavljanje dokumenata ili plaćanje pristojbi nužnih za obavljanje volontiranja i drugo. Isplata novčanog iznosa volonteru i nagrada za volonterstvo smatra se oporeziv dohodak.

Organizator volontiranja sklapa s volonterom ugovor o volontiranju.

Organizatori volontiranja podnose godišnji izvještaj Ministarstvu socijalne politike i mladih na propisanom obrascu preko portala www.mspm.hr.

Više: Zaposlenici udruga

• **ZAPOSLENICI UDRUGA, PRIJAVE I ODJAVE RADNIKA**

Udruge imaju pravnu osobnost, stoga je osnovni propis koji uređuje radne odnose zaposlenih Zakon o radu (NN, 149/09. – proč. tekst), a sukladno njemu s radnikom na početku njegovog radnog odnosa sklapa ugovor o radu u pisanom obliku.

Udruga nema obavezu prijavljivati svoj potrebe za radnicima Zavodu za zapošljavanje.

Zaposlenici udruga mogu biti zaposleni na neodređeno (pravilo) ili određeno vrijeme (iznimka).

Od 1. siječnja 2014. rok za podnošenje prijave/odjava na mirovinsko osiguranje je 24 sata, a obveznici s više od 3 osiguranika, dužni su prijave podnositi elektroničkim putem. Radi usklađivanja s elektroničkim načinom predaje prijave, utvrđen je prijelazni rok od tri mjeseca u kojem će se prijave moći predavati i u papirnatom obliku na šalterima Zavoda, dok rok predaje prijave od 24 sata nema prijelazni period i bez iznimke se primjenjuje od 1. siječnja 2014.

Obveza poslodavca da radniku uruči presliku prijave i preslike odjave.

Obrazac OP (obračun plaće) poslodavac treba dati radniku koji treba potpisati njegov primitak, jer su kazne velike (od 60.000,00 do 100.000,00 kn) ako poslodavac nije predao radniku obračun plaće, odnosno nema dokaz da je radnik preuzeo taj obrazac. Obračunske listiće poslodavac treba trajno čuvati!

Više o prijavama i odjavama radnika dostupno je na stranicama Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

Neoporeziva uplata u III. mirovinski stup

Prema izmijenjenom Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak (NN, br. 80/2010. od 28. 6. 2010.) poslodavac smije radniku uplatiti neoporezivi iznos od 500,00 kn mjesečno, tj. 6.000,00 kn godišnje u III. mirovinski stup što se ne smatra plaćom i priznaje se kao trošak poslovanja.

Pravo na naknadu za prijevoz u slučaju bolovanja

U slučaju bolovanja, radnik može ostvariti naknadu za prijevoz za navedeni mjesec, ako je u tom mjesecu radio barem jedan dan.

Više: Poticanje zapošljavanja, Volonteri udruga, Fizičke osobe u neprofitnoj organizaciji